

SISZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban étvéve.
Egész évre 16 h.
Negyedévre 4 " "
Helyben háshoz hordva.
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 " "
Vidékre postán szállítva.
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 " "
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétfő és
ünnepek utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 6.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XX. évfolyam 222. szám.

Nagyvárad.

Péntek 1914 Szeptember 25.

Az orosz sereg kénytelen Hindenburg ellen fordulni

Az orosz sereg megoszlik.

A hadjárat első fejezete beveződött azzal, hogy a mi hadseregünk megállította diadalmos ütközetekben az orosz tulerőt, a németek pedig nemcsak Kelet-Poroszországból verték ki a muszkát, hanem azonfelül betörték Oroszországba s erősen fenyegetik az oroszok visszavonulási vonalait.

Ezzel a háboruban új fejezet kezdődik.

A háboru elején az oroszok teljes erejükkel Németországra vetették magukat. Behatoltak Kelet-Poroszországba, raboltak, gyilkoltak, szóval orosz módra berendezkedtek. Ekkor a mi hadseregünk oly rohamosan nyomult elő Lengyelország déli részein, hogy az orosz kénytelen volt főerejét ellenünk irányítani. Ezzel megállítottuk az orosz seregnek Németországba való benyomulását, a németek a Visztula mögött csoportosították erejüket s hamarosan a határon túl verték a betört oroszokat.

Most a németek viszonozzák azt a szolgálatot, melyet egy hónap előtt mi tettünk neki: ők támadják hátba a Galiciába betört oroszokat.

Hivatalos jelentések szerint az oroszok kénytelenek főerejüket megosztani s egy jelentékeny részt Hindenburg elé vetni. Kétfelé kell verekedniök, ez pedig az egész orosz hadseregre nézve katasztrófális véget jelenthet.

Eddig is csak a sokszoros orosz tulerő volt az, amely érvényre jutott. Győztünk minden ütközetben, de az ellenség óriási száma folytán újabb hadállásokat kellett elfoglalnunk. A mostaniba is diadalmos csata után vonultunk. Ha az orosz elveszti egyetlen erejét, a hangyasokaságot, akkor sorsa meg van pecsételve.

A hadjárat első fejezete dicsőséget hozott számunkra; a második fejezet fogja meghozni az ellenség teljes megalázását.

Az egész orosz haderő Hindenburg ellen fordul.

Budapest, szept. 24. (M. T. I.) A Newyork-Herald szerint az orosz hadügyminiszter kijelentette, hogy a magyar és osztrák sereget egészen figyelmen kívül hagyja és minden erejével Németország ellen fordul.

Hindenburg

megsemmisüléssel fenyegeti az orosz haderőt.

Bécs, szept. 24. A N. Fr. Presse írja: Bécsi katonai körök a német katonai szakértőkkel egyértelműleg óriás jelentőséget tulajdonítanak annak a hivatalos forrásból eredő hírnak, hogy

Oroszország Hindenburg táborszer- nagy serege ellen készül fölvonulni.

Hindenburg, miután szeptember 17-én a finnországi vadászandárt megverte Augustownál, Grajevot és Scucieát is elfoglalta. A német sereg offenziája Ossowiecet fenyegette, amely már az utolsó vár a lengyel belterület felé. A legfontosabb hidfők elfoglalása után Hindenburg a Grodnótól Varsóig vivő nagy jelentőségű katonai vasutvonal ellen támad, amelyre Lomsha, Ostrolanka és Pultusk felől irányul az akciója, tehát az

orosz védelmi szisztémát megsemmisüléssel fenyegeti.

Hindenburg táborszernagy 9 vagy 10 orosz hadtestet tett tönkre Intersburgnál. Az orosz fegyveres hatalom 32 tényleges és 20 tartalékhadtestből áll, amelyből a Dnyeszter és a Visztula között 20 tényleges és 15 tartalékhadtest foglalkozik a monarkia hadseregeivel. Előre látható, hogy Hindenburg ellen

a galíciai orosz sereget kell végzetesen meggyöngíteni

és még ehhez járul az a kockázat is, hogy a fölvonulással Oroszország a maga egész erejét belevetette a bizonytalan küzdelembe, amely az egész valamire való orosz fegyverhatalmat teljesen tönkretetheti.

Oroszország készül a nagy vereségre.

Budapest, szept. 24. (Tud. cenz. táv.) A M. T. I. jelenti: A Frankfurter Zeitung jelenti, hogy a Rjecs szerint Witte gróf kijelentette az odesszai hírlapíróknak, hogy Oroszország erejét nem kell tulbecsülni. A háboru sok meglepetést hozhat, mert az ellenség hatalmas s a helyzet rendkívül komoly, a népet nem szabad valóttan győzelmi hírekkel áttatni. Tegyenek meg mindent, készítsék elő a lakosságot a bekövetkehető súlyos vereségekre.

Jelentés haderőnk állapotáról.

Budapest, szeptember 24. A főhadiszállásról jelentik déli kelettel: Az orosz hadiszíntéren az utóbbi napokban, eltekintve néhány jelentéktelen ágyuzástól, nem folyt harc. Csapatunk az állandóan kedvezőtlen időjárás dacára, pompás karban vannak.

Szerbiában a balkáni haderőink a legnagyobb kitartással küzdenek a sikerért.

Már eddig is igen fontos hadálások vannak birtokunkban. A harcokban ágyukat is zsákmányoltunk.

Höfer vezérőrnagy, a vezérkar főnökének helyettese. (A miniszterelnökség sajtóosztályából.)

Győzelmes előrenyomulás Szerbiában.

Budapest, szeptember 24. A főhadiszállásról jelentik az esti kelettel, hogy a balkáni harctérről megérkezett híradásokból megállapítható, hogy a Krupanjetól nyugatra fekvő (Jagodnja) bilyegerni vrh. összes uralkodó magaslatok, melyek birtokáért napokon át elkeseredett harc folyt, immár birtokunkban vannak és hogy itt a szerbek ellenállása megtört. Az ország jellegénél fogva

senkit sem lepett meg az, hogy balkáni haderőnk zömének ezen harca közben, szerb, vagy montenegrói bandáknak sikerült olyan területre előrenyomulniok, ahol csupán esékély számú esendőség és a biztonság szempontjából elengedhetlenül szükséges védőrség maradt vissza. Höfer vezérőrnagy a vezérkari főnök helyettese. (Közi a miniszterelnökség sajtóosztálya.)

A Narodna Obrana elnöke elesett.

Budapest, szept. 24. (Tud. cenz. táv.) (M. T. I.) A Politikai Értesítő jelenti, hogy abban a csatában, melyben György herceg megsebesült, elesett Tankosic Vladista szerb őrnagy, a Narodna Obrana ügyvezető elnöke, a trónörökös meggyilkolásának értelmi szerzője és szervezője, aki akkor állítólag eltűnt.

Állami kártérítés a szerémségi károsultaknak.

Budapest, szept. 24. (M. T. I.) A szerbeknek a Szerémségbe történt betörése sok kárt okozott. Skerlecz Iván horvát bán előterjesztést tett a kormánynál, hogy a lakosság kára megtéríttessék.

Törökország a görögök ellen.

Budapest, szept. 24. (Cenz. távirat.) A Frankfurter Zeitung jelenti, hogy Törökország harci kedve Görögország ellen folyton emelkedik.

Nisben már nem férnek a szerb sebesültek.

Budapest, szept. 24. (Tud. cenz. táv.) A M. T. I. közli: Szófiából a Devnik je-

lenti, hogy Nis tele van sebesültekkel annyira, hogy nem tudják őket elhelyezni.

Rettenetes az állapot Nisben.

Budapest, szept. 24. (M. T. I.) Ujabb támadásaink a szerb hadsereg ellen óriási veszteségeket okozott az ellenségnek. Rengeteg sebesültet szállítanak Nisbe, ahol azonban rémes állapotok uralkodnak úgy, hogy a szerb sebesült katonák ellátása — gyalázatos.

A szerbek óriási veszteségei.

Budapest, szept. 24. (Tud. cenz. táv.) Szófiából táviratozzák: Nisben vigasztalan állapotok vannak. A kolera járvány rohamosan terjed. A szerb királyi udvar Úszkőbe készül. Pasic miniszterelnök mindent megpróbál, hogy az összes pártok egyesítésére koalíciós minisztériumot alakítson, de ez nem sikerült. A haladópartiak a Karagyorgyevics-dinasztia sorsát megpecsételve látják. A szerb újságok rámutatnak a szerb hadsereg óriási veszteségeire a Drinánál lefolyt első harcokban, a szerémségi betörésnél és a mostani csatákban. A szerbiai lapok papirhiány és személyzethiány miatt kénytelenek beszüntetni a megjelenésüket.

A tengeri háború.

Németek diadalmas tengeri csatája.

Budapest, szept. 24. (Cenz. táv.) A németek diadalmas tengeri csatájáról szenzációs részletek érkeznek.

Rotterdam hírek szerint 1600, londoni jelentés szerint 1400 angol tengerész pusztult el a tegnapi flotta harcban. Amikor az Aboukir cirkáló súlyedni kezdett, a Houge és a Cressy azt hitték, hogy a hajó aknába ütközött és segítségükre siettek s eközben estek a német tengeralatt járó naszád áldozatául, mely egyedül és sértetlenül végezte el a hőstettet.

tult el a tegnapi flotta harcban. Amikor az Aboukir cirkáló súlyedni kezdett, a Houge és a Cressy azt hitték, hogy a hajó aknába ütközött és segítségükre siettek s eközben estek a német tengeralatt járó naszád áldozatául, mely egyedül és sértetlenül végezte el a hőstettet.

A naszád már augusztusban veszélyes felderítő szolgálatot végzett a Schettland szigetekenél. Érdekes, hogy a vakmerő vállalkozás után Wessinger hajóparancsnok házasságot kötött. A hős német legénység neveit közléteszik.

Londonban az angolok súlyos vesztesége óriási pánikot idézett elő. Az angol fővárosban most a Zeppelin félelemhez a naszádoktól való rettegetés járul.

Az angol flotta megtámadása váratlan volt.

Budapest, szept. 24. (Tud. cenz. táv.) Londonból jelentik: Haarwichba érkezett az elsüllyedt három angol páncéloscirkáló megmentett tengerészlegénysége. Egy megmentett tengerész beszéli, hogy a német tengeralattjáró naszád támadása olyan helyen történt az Északi-tengeren, ahol az angol hadihajók már 3 hét óta készülődtek. A merész támadás sikere annál meglepőbb.

Amerikai hadihajók segítik a németeket?

Budapest, szept. 24. (Tud. cenz. távirata.) Koppenhágán át jelentik Londonból: Az angol körök rendkívüli figyelemmel kísérik a német hadihajók indiai és dél-atlanti sikeres akcióit. Az angolok annak a megállapítására törekszenek, hogy nem amerikai hadihajók látják-e el a német hadihajókat lőszerrel?

Kolera az orosz foglyok között.

Budapest, szept. 24. Magyar Távirati Irodának jelentik: Az esztergomi foglyótáborban több vérhas és kolera megbetegedés történt. A belügyminiszter ott járt a helyszínen és további rendeleteket adott ki.

Koleragyanus megbetegedés Bécsben.

Budapest, szept. 24. (Cenz. távirata.) Bécsből táviratozzák: Egy tiszt koleragyanus tünetek között megbetegedett, de már egészen jobban érzi magát, túl van a veszélyen. Egy másik tisztet, aki vele érintkezett, az elkülönítő kórházba vittek. Bécsi hivatalos körök jelentése szerint - tekintettel a kitűnő egészségügyi viszonyokra, a járvány elterjedése kizártnak tekinthető.

A nyugati harctérről

Uj adót vet ki a francia kormány.

Genf, szept. 24. (Tud. cenz. távirata.) A M. T. I. jelenti, hogy a francia parlament egy napra összeül, hogy az új rendszerű jövedelmi adót megszavazza.

Mozsárágyu a reimsi dóm ellen.

Budapest, szept. 24. (M. T. I.) Berlini távirat szerint a német nagyvezérkar ezeket jelenti a reimsi dóm bombázásáról:

HOLLANDY, PAPP ÉS VELITS

Telefon 956. sz.

műbutor-, portál- és épület-asztalosok lakberendezési vállalata Füzesfa-telep 7. sz. Új vashídő mellett.

Gépek villanyerőre felszerelve. — Készítünk teljes lakberendezéseket, kávéház, vendéglő és egyéb üzletek teljes felszerelését, ugyszintén kapuzatok és épületmunkákat.

Teljes konyha- és előszoba-berendezéseket raktáron tartunk.

Tervekkel és rajzokkal kívánatra díjtalanul szolgálunk.

A Rnims körüli harcokban a legújabb híradás szerint a dómra egyszer mozsárral is rálőttek, mert közönséges tábori ágyukkal nem lehetett a toronyban figyelő őrséget eltávolítani.

Elfogtak egy francia aviatikust

Budapest, szept. 24. (M. T. I.) A németek elfogták Chevillard francia aviatikust, akinél térképet és bombákat találtak.

Vareuns vára német kézen.

Budapest, szept. 24. (Tud. cenz. táv.) *Berlinből táviratozzák: A naggyvezérkar jelenti: A Verdumból és Toulból történt kirohanást a németek visszaverték. Számos foglyot ejtettek, gépfegyvert és ágyukat zsákmányoltak. Vareunest tegnap rohammal bevették.*

Szaporodás: 831.

A választók névjegyzéke a központi választmány előtt.

Az új választási törvény alapján összeállított választási névjegyzék felülvizsgálata tárgyában tanácskozott tegnap délután Nagyváradi város központi választmánya.

Juricskay Barna bemutatta az összeírás eredményét, amely igazolja, hogy a szavazó körzetek igen tapintatosan, a törvényi intencióinak megfelelően lettek megállapítva.

Az összeírás különben azt mutatja, hogy az „általános” választójogi törvény Nagyváradon nem nagyon emelte a választók számát, mert az eddigi 6500 választóval szemben 7331 választó iratott össze s így az emelkedés csak 831. Ez bizony nem sok, az évekig tartó harc után s aligha elégti ki azokat, akik az új választási törvényt valóságos élet-elixirnek hirdették, amelytől egyszerre boldog lesz az ország s megszűnik minden baj.

*

A központi választmány tegnapi ülésén Rimler Károly polgármester elnökle alatt dr. Hoványi Gyula, Reismann Mór, dr. Medvigy Gábor, Lukács Ödön, Hoffbauer Pál, dr. Adorján Armin, Gábel Jakab, dr. Tóth Ferenc és Juricskay Barna voltak jelen:

Juricskay Barna tb. tanácsnok, előadó bemutatta a névjegyzék összeállítására, a felszólamlásokra, a panaszok elbírálására kitűzött határidők megváltoztatására vonatkozó belügyminiszteri rendeleteket; kapcsolatosan bemutatta az összeállított névjegyzék tervezetét, külön-külön csoportosítva a kilenc szavazókörre.

A bejelentések tudomásul vétele mellett elhatározta a központi választmány, hogy szeptember 28-tól kezdve naponként ülést tart s revízió alá veszi az összeállított névjegyzék tervezetét. A permanens ülések délután 4 órakor kezdődnek.

Előterjesztette továbbá előadó a választók számáról készített kimutatást, szavazókörönként és pedig a következőkben:

I. választó-kerület:

1. szavazókör	900
2. " "	643
3. " "	742
4. " "	863
5. " "	900

Összesen: 4130

II. választó-kerület:

1. szavazókör	720
2. " "	247
3. " "	706
4. " "	1020

Összesen: 3193

Mindkét kerületben tehát együtt 7331 az összeirt választók száma.

*

Gábel Jakab felvetette, hogy akik az összeírásnál és az irva-olvasás vizsgálatnál még az esti órákban is oly fáradhatlanul munkálkodtak, valami díjazást érdemelnek s a központi választmány kilátásba is helyezte ezt.

A polgármester kijelentette, hogy figyelemmel lesz erre a dologra.

Ugyancsak Gábel Jakab kérdést tett, hogy miként járnak el a törvényhatóság választott tagjainak sorában előfordult üresedésekre nézve.

Az elnök felvilágosította, hogy a kellő időben a megüresedett helyekre megejtik a választást, még pedig az 1914. évi érvényes eddigi választók névjegyzéke alapján.

*

A központi választmány elnöke a következő hirdetményt bocsátotta ki a választók névjegyzéke tárgyában:

Hirdetmény.

Az 1913. évi 14. t. c. 57. §-ának 6. bekezdése illetve az e tárgyban 159000-1914. sz. a. kiadott m. kir. Belügyminiszteri körrendelet intézkedése értelmében a központi választmány 1915. évi április 1-től 1916. év december 31-ig érvényes országgyűlési képviselők választói jogosultságát megállapító ideiglenes névjegyzékét f. év október 10-től kezdődőleg 1914. év november 10-ig bezárólag a városháza közigazgatási irodájában Nagyváradi város mindkét választó kerületére nézve I. emelet 26. sz. szobájában közszemlére kiteszi és ott ezen választói névjegyzék a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthető.

A központi választmány által Nagyváradi város mindkét választó kerületére illetve az első választói kerületnek 1, 2, 3, 4 és 5. szavazó köreinek, a második választó kerület 1, 2, 3, 4. szavazó köreinek országgyűlési képviselői választó jogosultságát megállapító ideiglenes névjegyzék ellen 1914. október 15-től 1914. október 25. ig saját személyét illetőleg mindenki felszólalhat. Ezenkívül annak, aki az ideiglenes névjegyzékbe fel van véve, jogában áll abban a választó kerületben, illetve szavazó körben, amelynek választójaként felvételét a névjegyzékben történt minden felvétel vagy kihagyás ellen felszólalni.

Végül ugyanazoknak jogukban van a törvény 61. §-a alapján 1914. október 25-től 1914. november 10-ig észrevételeiket benyújtani. Ugy a felszólaló, mint az észrevételeket tevő egyén köteles felszólalását illetőleg észrevételeit mindazokkal az okirati bizonyítékokkal felszerelni, melyekre felszólalását, illetőleg észrevételeit alapítja. Ugy a felszólaló, mint az észrevételezők minden egyes egyénre vonatkozó felszólalását, illetve észrevételét külön-külön írásban köteles előterjeszteni, annál is inkább, mert a törvény ezen világos rendelkezéseinek meg nem felelő felszólalások, vagy észrevételek a felszólalásokat és észrevételeket elbíráló központi választmány által figyelembe vétetni nem fognak.

Nagyváradi, 1914. szeptember 25.

Rimler Károly,

polgármester,

mint a központi választmány elnöke.

A társadalom szive.

Aranyat—Vasért.

Nagyváradi város főispáni hivatalához a tegnapi nap folyamán a következő arany és ezüst adományok folytak be:

Czigány Ferencné egy aranygyűrű. Özv. Harcsarik Andorné két aranygyűrű, négy ezüstpénz. Schavartz Mór és neje egy aranygyűrű. Ugyanez tiz korona készpénz. Ertler Magda tiz korona. Moskovitz Erzi és Piroška két aranygyűrű, két aranyfüggő, hat ezüst pénz. Robitsek Rezső hat korona. Somogyi főhadnagy egy aranygyűrű. Müller Herman és Fehér Ilonka egy aranygyűrű, egy ezüst óra karkötővel. Kelemen Erzsébet két aranygyűrű. B. P. két aranygyűrű. Reismann Mór és neje egy aranyóra, egy aranygyűrű, egy aranykarperec, egy aranylánc B. P. I. 6 kor. készpénz. Sebestyén Lili 1 aranygyűrű, 1 arany ing gomb. Gedeon Ilonka egy aranygyűrű, két aranyfüggő. Rácz Ilus egy aranygyűrű, egy ezüstpénz, egy ezüst zsuzsu. Özv. Paluga Ágostuét két aranygyűrű. Berényi Géza és neje egy ezüst dohánytárcsa, két aranygyűrű. Özv. dr. Bulyovszky Józsefné egy kis aranylánc, egy ezüstbross, két ezüstzsuzsu. Bulyovszky Erzsike egy aranykarkötő, egy aranygyűrű, két aranyfüggő. Amigó Malvin egy aranygyűrű. Darvas Margit egy ötkarikás aranygyűrű, egy aranygyűrű. Róth Stefi két aranygyűrű, egy aranytű. Bock Margit egy aranygyűrű. Reiner Sándorné egy aranygyűrű, két aranyfüggő. Bock Erzi egy aranygyűrű, egy törött aranygyűrű. Klermann Rózi egy aranygyűrű, két aranyfüggő. Klermann Erzi két aranygyűrű. N. N. egy aranygyűrű. Özv. Hásás Sándorné egy aranygyűrű. Rozinger Etelka egy aranygyűrű, egy aranylánc. Hegedűs Istvánné két aranygyűrű, három ezüst gyűrű, egy ezüst karperec, két aranyfüggő. Balázs Ödönné egy aranylánc. Révész Lászlóné egy aranylánc. Révész Ila egy aranylánc, egy aranyfüggő, egy arany sziv. Halász Imi egy ezüst gyufatartó, ugyanez öt korona készpénz. Grósz Lajos egy ezüst ceruzavédő, egy arany zsuzsu. Gerő Sándor egy aranygyűrű. Grünfeld Berta egy aranygyűrű. Grósz Sándorné két aranyfüggő. Nádor Henrikné két pár aranyfüggő. Hollós Mihályné egy aranygyűrű, egy ezüst karkötő. Engel Ignác né egy aranygyűrű. Schenker Jolán egy aranygyűrű. Huszár Berta egy aranygyűrű. Emmer Erzi egy aranygyűrű. Özv. Darvas Imréné és családja két ezüst tál, egy ezüst táltartó, és ezüst lánc gombokkal, egy ezüst virágdísz. Somogyi Mihályné egy arany karkötő. Somogyi Helén és Gizi két aranygyűrű, négy aranyfüggő, egy aranylánc. Schvarcz Imre és Izsák Lidia három aranygyűrű és öt korona készpénz. Spitz Berta egy aranygyűrű. Rózenthal Béláné két aranygyűrű. Bíró József egy ezüst óra, egy ezüst lánc. Huszty Sámuelné tiz korona készpénz. Molnár Ilonka négy aranyfüggő, egy arany kereszt. Özv. Kása Nándorné egy aranygyűrű. Balázs István egy arany csatt, egy aranyfüggő, egy ezüst karika. Biszterszky Erzsike két aranygyűrű, egy ezüst karkötő. Ravazdy Ilonka egy arany karkötő, egy arany sziv, egy ezüst karkötő. Özv. Bozóky Béláné három aranygyűrű. Csegődy Erzsébet egy aranygyűrű. Lamm János hat korona készpénz. Özv. Juhász Lászlóné egy arany jegygyűrű. Föder Erzsike két aranygyűrű, egy ezüst lánc. Rózinger Miklós hat korona készpénz. Pallay Lajosné két drb ezüst pénz és tiz korona készpénz. Vásárhelyi Mózes és Mariska két aranygyűrű.

*

A Vörös Kereszt fehérnemű osztálya részére ujabban következők adakoztak: Fischer Ervinné 20 K., Bozókykné 5 K., dr. Erdős Adolfné 40 K., Aufrecht Mórné 20 K., Waldmann Antalné 20 K., Németh Sándorné (Budapestről) 20 K.

A Jobbkéz részére Gyémánt Mihályné, Schwartz Arthurné és Grósz Zsigmondné egy-egy tábla szappant küldtek. Mindezekért hálás köszönetet mondunk.

A Vörös Kereszt fehérnemű osztálya kéri hölgyeinket, hogy a sebesültek részére fehér vagy bármilyen színű selejtes vagy maradék mosó kelmeből készítsenek zsebkendőket. A fehérnemű osztály — az összes kórházakat segítő ruhaneművel és oly mértékben igénybe van véve, hogy zsebkendő készítésére nem marad ideje, pedig a zsebkendővel igazán hasznos örömet szerzünk sebesülteinknek.

A katonák családjai részére.

A polgármesteri hivatalhoz a katonák családjainak felségélyezésére a következő gyűjtések folytak be:

Az Augusztus gyors segélyalap helyi bizottságának adománya 1000 kor. Fuchs Frida gyűjtése: 5 K 80 f. Fuchs Margit gyűjtése: 5 K. Formann Paula gyűjtése: 3 K 10 f. Kusay Vilma gyűjtése: 8 K 14 f. Csonka Erzsike gyűjtése: 10 K 94 f. Duboka Irén gyűjtése: 19 K. Nagyváradi Sörgyár r. t. alkalmazottai 30 K. Özv. Hügel Odónné gyűjtése: 12 K 50 f.

Október 15-től tilos a kabaré.

A főkapitány visszavonta az engedélyeket. Csak a színházban és a moziban szabad játszani.

Mindjárt a háboru elején történt, hogy a nagyváradi színtársulat beszüntette a máramarosszigeti szezont, a színészek hazajöttek és mint staggione társulat próbálkoztak némi jövedelemhez jutni. A társulati gyűlések kulissza titkait annak idején nem tártuk fel. Ezt most sem akarjuk, csupán azt állapítjuk meg, hogy a kulissza titkokból kifolyólag több tag hagyta ott a színpadot.

Hová mentek, mit csináltak ezek a tagok? Élni csak kell valahogy, akár hogy: felesaptak a bretlire és amint a jelek mutatják, jól sikerült a vállalkozásuk. A Lloyd kabarén kívül egymásután két ilyenfajta műlatóhely nyílt meg. Igaz ugyan, hogy csak a „Szalon“ kávéházban léptek fel a színészek és színésznők, a másikon, a „Koronában“ artisták játszottak.

Gurult a pénz, a hadbavonult katonák nagy bucsu lagzikat csaptak, fogyott a pezs-gő és a bor. De rövid ideig tartott ez a dus aratás.

Jött egy szigorú főkapitányi rendelet, amely éjjeli 12 óra után betiltotta a zenét. Muzsika nélkül pedig nehéz mulatni. Ennek a tilalomnak az lett a következménye, hogy a műsort hamarabb kezdték és hamarabb végezték, úgy hogy még jutott egy vagy másfél óra a hejehujára.

Most azonban ennek is vége.

Tegnap délután Horváth Géza rendőrkapitány magához hívatta a kabaré direktorokat és tudomásukra hozta a főkapitány rendeletét, amelyben visszavonja a kabaré előadások tartására adott engedélyét. A rendelet október 15-én, egy nappal a színházi szezon megnyitása előtt lép életbe.

Ez a rendelet a mozikra nem vonatkozik. Ott szabad kabaré előadást rendezni. A „Lloydban“, „Szalonban“ és a „Koronában“ október 16-án már a legmélyebb esend, a speciális háborus esend fog uralkodni.

Háborus közgazdaság.

Ankét a moratoriumról.

Ezzel is úgy vagyunk, mint minden ankétal, vagy nincs semmi eredménye a tárgyalásnak vagy a kifejezésre juttatott óhaj, csak kevesek, talán klikkek érdekeit fedik. A Pénzügyintézetek Országos Egyesületének minap tartott ankétját nem illetjük ugyan ilyen váddal, de azt bátran elmondhatjuk, hogy terve semmit sem ér. Meg is felelt rá a gyárosok szövetsége, mely a moratorium meghosszabbítását kérte, s egy erdélyi képviselő, aki javaslatában a moratoriumot egész jövő januárig kívánja kiterjeszteni.

A moratoriumot, mely e hó végén lejár, gazdasági és jogi jelentőségére tekintettel, meg kell hosszabbítani.

A mai helyzetbe a gazdasági életünk részben már beletalálta magát, részben pedig helyes magatartást tanúsított vele szemben. A moratorium a teljesítés kötelezettségét teljesen feloldja, de azért az elmúlt két hónap azt mutatta, hogy a reális alapon nyugvó ösztökölések nem éltek derűre-borura vele. Viszont ebből nem szabad azt a következtetést levonni és egyben jogként statuálni, hogy a gazdasági életünk nem szorul a moratoriumra. Azok az indokok, melyek a moratorium életbeléptetését kivítették, ma is ép úgy fennállanak, mint kezdetben megvoltak és egyáltalában nincsenek jelek arra nézve, hogy a közeljövőben megjavuljon a helyzet. És bizonyos kivételeket sem szabad tenni, amit az ankét kívánt. Ezek a gazdasági élet nagyfokú zaklatottságát idéznék elő.

A moratoriumra szükség van, egyelőre mondjuk újabb két hónapra s ha legközelebb publikálják a miniszterium ilyen rendeletét, csak fogadjuk azt nyugodtan.

Drága a liszt.

A liszt ára a háboru óta állandóan emelkedik. Oka természetesen a nagy katonai szállításokkal kapcsolatos. A lisztárak leszállításának egyetlen mentő eszközéül hirdetik sokan, egyesek és lapok a gabona vámok felfüggesztését. Csak oktalan csapás akar ez lenni a gazdákon. Ma gabonát sehonnán nem kaphatunk. Németországnak magának is kell, Oroszország bizonyára nem fog szállítani, Románia semleges, neki nem szabad szállítani. Nem bizunk tehát ebben a módban. Egyetlen biztos út van: a gabona árak hatósági, állami megállapítása. A tőzsde ugyan nagy ur, de a szükség és állam még nagyobb kell hogy legyen.

Igy megfelelő nyereséget lehet biztosítani a gazdáknak, viszont el lehet kerülni, hogy csak épp a spekulánsok nyerjenek akkor, midőn mindenki áldoz.

Igy állnak Németországban is. Így áll körülbelül a gazdaközönség lapja a „Köztelek“ is. Figyelmeztetjük gazdáinkat, hogy akinek kenyérgabonafőlösege van, bocássá forgalomba, mert a gabonaárak további emelkedését a hadügyi kincstár nem fogja eltérni s újból az árlimitációhoz és rekvirálásához fog fordulni, amit mégis csak el kellene kerülnünk, mert ez már annak a jele volna, hogy lehetetlen árakra törekszünk.

Kiváncsiak vagyunk sor kerül-e a „rekvirálásra“.

Odavesző pénzek.

Megirtuk, hogy Budapesten perrá-égett egy óriás gőzmalom nagyrésze. A malom jórészen egy angol banknál volt biztosítva, az persze nem fizet. Itthon tehát megtanulhatjuk, hogy a közül a sok külföldi biztosító intézet közül hány ad valamit. Mert biztos, hogy egyáltalában külföldről semmi néven nevezendő ilyen pénzt nem fizetnek nekünk. Pedig a mi filléreinken is hirtak mig magyar intézeteinket hagytuk tengődni. Különben is nagyon perfidül járnak el ellenfeleink. Konfiskálják összes ott elhelyezett

értékünket, nem fizetik papírjaink szelvényeit, lefoglalják a bank fiókjainak tőkeit, egyáltalában ami nemzeti érdekeikbe ütközik rövid uton elhárítják. Persze mi magunk vagyunk legnagyobb akadályai nemzeti érdekeiknek!

Nem lesz ezek után meglepő, ha mi is megtesszük az intézkedéseket nemzeti érdekeink védelmére, megóvására. Így már van is egy hír a M. T. H.-tól, hogy több nagy berlini bankház határozata szerint a részvényeik szelvényét csakis a szövetséges államok alattvalóinak fizeti ki és szigorúan ellen fogja őrizni a strohmannokat. Helyes. Nálunk is, itt Váradon is sok millió francia és angol tőke van befektetve vállalatokba: ha ők kezdték, mi folytathatjuk. Végén csattan az ostor.

A Vörös-Kereszt felhívása.

A Vörös-Kereszt Egylet igazgatóságától kaptuk a következő sorokat:

A mi nemesszívű hölgyeinknek és jószívű emberbarátainknak mindjárt a háboru megkezdése után hó óhajuk volt, hogy a háboruból visszatérő sebesült vagy beteg katonákat, kik Nagyváradon átvonulnak és itt a beteg nyugvó állomáson rövidebb vagy hosszabb időt töltenek, a hosszú sokszor 3-4 napig tartó fárasztó és kínos utazás után üdítő italokkal csemegéikkel és cigarettáikkal látták el.

Hölgyeink ezen nemeslelkű munkáját kezdetben siker koronázta és az itt megfordult sebesültek százai bizonyára mindég áldva fognak megemlékezni a nagyváradi hölgyek szívjóságáról és emberszeretetről.

Miután azonban a sebesült vonatok megérkezése legtöbbször csak nagyon rövid idővel előzőleg jutott az illető adakozni kívánók tudomására, a dolog természetéből folyik, hogy többen a legjobb akaratuk mellett sem voltak képesek a mondott időre az állomáson megjelenni, minek végeredménye az lett, hogy átvonuló katonáink több esetben nem lettek úgy ellátva, mint mi mindnyáján szerettük volna.

Ezen körülmények indították a Vörös-Kereszt vezetőségét arra, hogy részint az adakozni kívánók másrészt pedig hogy a sebesültek óhajainak és eleget téve, azon kéréssel forduljunk az adakozni kívánókhoz, hogy a sebesültek számára teát, cukrot, zsemlet, kiflit száraz süteményeket, rumot, bort, cognakot és kávé nyers állapotban sziveskedjenek a nyugvó állomás felügyelőjéhez Weisz Péter őrmesterhez kiküldeni, ki is gondoskodni fog arról, hogy esetről esetre az ott raktáron levő nyers élelmi szerekből katonáink számára megfelelő üdítő italok és ételek készíttessenek. Ugyancsak ő fog gondoskodni az adományok hírlapi nyugtázásáról.

Ezen intézkedés természetesen nem érinti a belépti jeggyel ellátottak látogatási jogát.

A sebesültek érkezésének ideje és száma a kórház kapujában elhelyezett fekete tábláról lesz ezután is megtudható.

Ugyancsak a Vörös-Kereszt egylet igazgatósága ismételve azon kéréssel fordul az igen tisztelt hölgyekhez, hogy miután a sebesültek vatta előreláthatólag rövid időn belül elfogy, hogy annak pótlása képen tépésről gondoskodni kegyeskedjenek.

Tépést lehet készíteni mindenféle vászon-nemű anyagból: egyszerű házi vászon, gyári vászon és siffoneműekből. Az elkészítési módrol az egylet fehérenemű osztálya szivesen ad felvilágosítást, valamint szivesen bocásat az ezzel foglalkozni kívánók rendelkezésére nagyobb mennyiségű vászon hulladékokat.

**„The Roosevelt Schoe“
amerikai cipők
12.50 és 16.50 kizárólag**

Reichard Dezső
cégnél

Rákóczi-ut Orsolya zárda
épületében kaphatók.

Felhívás

a kereskedőkhöz és iparosokhoz.

A nagyváradai kereskedelmi és iparkamara, valamint az alulírt ipari és kereskedelmi testületek úgy a főnökök jól felfogott érdekeinek megóvása, mint a háboru által is igen súlyosan érintett alkalmazottak és a főnökök szempontjából is rendkívül fontosnak tartják a patriarchalizmus álláspontjához való ragaszkodást. Ez okból azt a sürgős és nyomtatékos kérelmet intézik az üzleti és iparos körökhöz, hogy alkalmazottaikat a lehetőség szélső határáig igyekezzenek foglalkoztatni.

Kényszerítő ok nélkül senki se bocsássa el alkalmazottait, hanem vegye figyelembe, hogy a háboru által előállott válságos gazdasági helyzet remélhetőleg közel jövőben olyan gazdasági fellendülésnek ad helyet, mely a személyzet megtartását kívánatosá teszi. A kamara s a kereskedelmi és ipari testületek a munkaadók hazafias és ethikai kötelességének tartják a méltányosság követelményeinek szemelgett tartását. E méltányosság követelményének tartják a kamara és az ipari kereskedelmi egyesületek azt is, hogy még kényszerből fakadó elbocsátásoknál is tartsák be a főnökök egyfelől a törvényes felmondási időket, a lehetőleg álljanak el az ettől eltérést engedő és békés időben egészen más viszonyok közt létrejött szerződéses megállapodásaiktól, másfelől járjanak az alkalmazottak kezére új állás elnyerésére irányuló törekvéseiknél. A hadbavonult alkalmazottak gondoktól való tehermentesítése céljából a kamara és a többi alulírt egyesületek a főnökök hazafias kötelességének tartják, hogy a hadbavonulás miatt megüresedett állásokat rezerválják a haretéren kötelességüket teljesítő alkalmazottaiknak visszatérésük idejére s erről csapatparanesnokságaik utján értesítsék is ez utóbbiakat. Kívánatosnak jelzik továbbá a kamara és az alulírt egyesületek, hogy a hadbavonult hátramaradottait a főnökök segélyben részesítsék, amennyiben pedig lehetséges volna, alkalmazottaik családtagjait az illető üzemenél vagy üzletben megfelelő munka végzésére alkalmazzák.

A Nagyváradai Kereskedelmi és Iparkamara.

Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének nagyváradai fiókjá.

A Nagyváradai Kereskedelmi Csarnok.

Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés nagyváradai fiókjá.

A Nagyváradai Ipartestület.

..HIREK..

Katonát temetnek

egy hőst, a harcok egy halott vitézét. Messze, idegenben sebesült meg és hazahozták meghalni. Hazahozták az édes anyaföldbe pihenni.

Sokan vagyunk, akik nézzük a halotti szertartást s sokan vagyunk, akik sirunk. Tompított, mély hangon zeng a bucsuzó ének, lassan permetez az eső, szemünkbe csapja a szél egy gözgép füstjét, könnyezünk. A könnyezőnk ránéznek az erős szemüekre, az erős lelküekre mintha mondani akarnák, nem állhatunk ellen az érzéseink áradásának, ne ítéljete meg gyöngye szívünkért — s e tekintettel ők is elszorodnak, csillog a szemük, nekik az erőseknek. És a két idegen szeméből előszűrődő, összetalálkozó, összefonódó sugár megvallja egymásnak: idegenek vagyunk és még is testvérek, mert a testvérünket siratjuk, aki épen kettőnkért ontotta vérért.

A gyászének hol felzokogó, hol fájó,

bus melodiája tovább cseng, majd elhallgat s kék lobogóval az élén megindul a menet Hosszu, szelid uton, tárt kapuk felé. Sokan vannak a menetben; igen sokan vagyunk az élet utján a vég kapui felé, de azokat rózsák és boldogság várja ott tul, akik előre küldték a maguk üdvözlését, a maguk rózsáit. Azokat a rózsákat, miket mi szórtunk elébe, mikor utjára indult a halni kész vitéz...

Rendkívüli nagy részvét mellett ment végbe tegnap délután az északi haretéren súlyosan megsebesült és onnan Budapestre szállított honvédfőhadnagy Igaz Ödön temetése. A vasuti pályaudvaron felállított ravatalon díszes koporsóban nyugodott a hősi halált halt főhadnagy. A temetésen megjelentek a bajtársak, — igen sok jóbarát, rokon — és tisztelője az elhunynak. A temetési szertartást Imrik S. Zoltán esperes-plebános végezte segédlettel. Az olasz temetőben a családi sírhelyen örök nyugalomra helyezték az elhunytat.

Koszorut hoztak a halottnak: Felejtethetetlen Ödönünknek — Mama és Margit. Isten veled — Szenka és Aurél. Szeretett Ödönknek — Gyula bácsi és Laura néni. Ödönnek szeretettel — Irma néni és gyermekei.

A temetést Veiszlovits Adolf és Fia első nagyváradai temetkezési vállalata rendezte nagy figyelemmel és pontossággal.

A háboru hirszolgálat

Ezerszer több gondot és nagyobb körültekintést igényel, mint az ujságrás a békében. A sajtó feladata a nehéz időkben is fenntartani a közönség lelkében az egyensúlyt. Mert ezt a háborut nem néhány száz ezer katona vivja: vivjuk azt mindnyájan, az egész magyar nemzet, melynek létét fenyegeti a pánszláv áradat előretérése.

Ebben a nemzeti harcban a

TISZÁNTÚL

nem változtatott sem meggyőződést, sem hangot, mint a hogy csodálkozva lehetett látni némelyik lapnál egyik napról a másikra a legalaposabb átalakulást. Keresztény és magyar álláspontunk csak megerősítést nyert ebben a nehéz időben, amikor beigazolódott, hogy

győzni csak Istenben bizó hazafiak tudnak.

A legnagyobb megpróbáltatás igazolta legfőnyesebben a mi elveink igaz és helyes voltát.

Az új negyedév kezdetén ehhez a tiszta magyar zászlóhoz kérjük a közönség támogatását. A

TISZÁNTÚL

a haretéri eseményekről

híven, gyorsan és igazán

tájékoztatja olvasóit. Nem üres reklámmal, azonos szöveggel kiadott első, második és harmadik „külön”-kiadásokkal, hanem legjobb forrásokból eredő megbízható tudósításokkal szolgáljuk a közönséget.

Összes előfizetőkinket kérjük az előfizetés megújítására és a lap terjesztésére. Az előfizetési árak lapunk homlokán olvashatók.

A TISZÁNTÚL

szerkesztősége és kiadóhivatala.

* Kik kapnak államsegélyt? A

hadbavonultak családtagjai részére államsegélyre jogosító könyvecskék kiosztását folytatják a városházán. Erre vonatkozólag a polgármester a következő hirdetményt adta ki:

Felhívom Csorba Tógyerné, Varga La-

josné Gyár-utca 27., Botházi Lászlóné, Ormóczy Jánosné, Molnár Mihályné, Janka József, öz. Klopca Jánosné, Onya Gyuláné, öz. Magyar Demeterné, öz. Topán Gáborné, öz. Porcsin Istvánné, Magyar Józsefné, Szabó Lajosné Szöllős-utca 24., Ungár Mózesné, Takács Ferencné, Galambos Jánosné, Bártus Istvánné, Propszner Jánosné, Tamás Andrásné, Apai Péterné, Nagy Lajosné Vizvezeték-utca 43., öz. Kiss Sándorné Nagytető-utca 32., öz. Tóth Józsefné, öz. Vég Andrásné, Biró Rudolfné, Konta Ferencné, Szilágyi Józsefné, Sarkadi Józsefné, Gajdos Jánosné, öz. Hillinger Miksáné, Böszörményi Józsefné, Szokol Ferencné, Szöke Bálintné, Főris Istvánné, Csomós Imréné, Grünvald Lajos, Kóródi Imre, Erdélyi Jánosné, öz. Grünvald Sámuelné, Kiss Gyuláné Ferenc u. 13., Szücs Jánosné, Szabó Imréné Szt. Anna-utca 29., Hornung Sándorné, Villant Lajosné, Nagy Elekne Sztaroveszky-utca 31, Kajántó Sándorné, Molnár Györgyné, Fidler Gyuláné, Cseke Imréné, Papp Béláné Lovas-utca 4, Ellenes Jánosné, Labancz Józsefné, Szücs Sándorné, Kope Mihályné, Seres Lajosné, Bede Istvánné, Biró Ferencné, Fodor Józsefné, Szabó Zsigmondné hegy, Soós Sándorné, ifj. Józsa Imréné, Kovács Lajosné Hódosi-utca 22, Lakatos Dánielné, Mocsár Lukácsné, Varalmán Vazul Ládagyár, Kurcsik Endréné, Osváth Gáborné, Dézsi Sándorné, Ladányi Zsigmondné, Simon Izidorné, Bojtör Jánosné, öz. Szabó Jánosné Veres Balázs-u. 14, Nagy Lajosné Rendes-téglagyár, Hinzl Jánosné, Halász Lajosné, Parászka Lászlóné, Kovács Józsefné Rendes-téglagyár, Iváska Lőrincné, Dobrova Józsefné, Harbara Gyuláné, Vári Imréné, Molnár Istvánné, Vegyinas Jánosné, Bácsi Jánosné, Tóth Imréné Kolliner-téglagyár, Nádis Jánosné, Dácsi Józsefné, Grinsberger Sándorné, Minárcsik Jánosné, Bognár Ferencné, Gyenge Jánosné, Mudra Péterné, Simon Gyuláné, Kordován Flóra, Szokay Mihályné, Szovák Istvánné, öz. Kovács Sándorné, Berner Zoltánné, Nagy Elekne Törkölymérő, Szép Jakabné, Fekner Sámuelné, Gleiber Juliánna, Nehéz Józsefné, Beringye Jánosné, Gara Károlyné, öz. Kuhn Imréné, Böhm Györgyné, Hermann Jakabné, Torma Sándorné, Weisz Józsefné Vámház-utca 14, öz. Csoma Györgyné, Hira Gáborné, Szécsi Rebeka, Acs Sándorné, Lefkovits Lajosné, Gercsák Pálné, Tokai Jusztné, Darvasi Istvánné, Tar Lajosné, Tar Jánosné, Daróczy Jánosné, Böszörményi Róza, Herceg Aladárné, Iván Péterné, Gáspár Dávidné, öz. Csörsz Tamásné, Dombi Jánosné, Rósenfeld Bernátné, Erdélyi Józsefné, Jankus Jánosné, Benedek Józsefné, Nemes Jánosné, Binéth Bernátné, Dávid Józsefné, Kirschner Ödönné, Jakab Krisztina Szaesvay utca 25, Szakács Jánosné, Hartmann Mórné, öz. Kállai Albertné, Oláh Jánosné Heltai utca 6, Muzslai Józsefné, Décei Károlyné, Tatai Sándorné, Borbély Lajosné Rét-utca 31., Kálmán Mórné, Rácz Jánosné, Forrás Sándorné, Kiss Józsefné Csengeri-utca 17., Lenger Jánosné, Lehner Lajosné, Kovács Istvánné Magyar-utca 9, öz. Ehik Károlyné, Kollár Agostonné, Blum Ferencné, öz. Lévai Sándorné, Eresei Józsefné, Tőkés Józsefné, öz. Ujlaky Istvánné, Róger Péterné, Gurzó Péterné Hattyu-utca 6., Gottlieb Lajos, Czebe Gyuláné, Hittner Simonné, Sugár Sándorné, Király Ferencné, Mamenyák Jánosné, Gábor Jánosné, Farkas Jenőné, Kiselovszky Miklósné, Erdélyi Lajosné, Rósentál Károly, öz. Kajári Arminné, Kocsis Józsefné Hattyu-utca 52., Friedman Mórné, öz. Borgos Sámuelné, Pápa Ferencné, Fischer Józsefné, Vider Lászlóné, öz. Mág Lászlóné, Kerekes Sándorné, Szöke Anna, Tóth Imréné Szaesvay-utca 64., Szabó Istvánné Lovas u. 5., Csortye Györgyné, Gara Sándorné, Kornél Antalné, Rózsa Béláné Szaesvay-u. 60., Sütő Gy.-né, öz. Schwart Sámuelné Szmekta-utca 102., öz. Kovács Ferencné Kertész utca 14., Elek Lajosné, Nyéki Gyuláné, Friedmann Adolfné, Benák Imréné, Csiger Istvánné, Makrai Károlyné,

Szántó Jánosné, Adler Béni, Zonnenwirth Sámuelné, Lévai Lajosné, Bancsik Gyuláné, Barta Sándorné, Sarkadi Józsefné, Morok Trajanné, Kállai Gyuláné, B. Szabó Józsefné Gyár-utca 35., Zakar Sándorné, Roskopf Pálné, Jakovits Mórné, Tokai Lajosné, Blum Bertalanné, Frank Ferencné, Nagy Jánosné Bányasor 17., Roboska Pálné, Csordás Józsefné, Fehér Jánosné, Major Jánosné, Gecsei Jánosné, özv. Kovács Sándorné, Tar Károlyné, Vásárhelyi Sándorné, Csák Jánosné, Kiss Józsefné Szőlős-utca 25., Irimiás Jánosné, Blau Arminné, Deutsch Izidorné, Geier Mátyásné, Péntes Miklósné, Varga György, Varga Mária, Csekő Ferencné, Zsoknyák Jánosné, Sallai Viktorné, Galambos Sándorné, Bozsányi Lászlóné, Bebe Anna, Klein Dávidné, Várad Józsefné, Ekes Józsefné, Lázár Dánielné, Tógyer Ferencné, Szép Ignácné, özv. Argyelán Jánosné, özv. Nagy Imréné Francia-sor 20, Abraham Gáborné, Illés Józsefné, Illés Józsefné, Akhandesz Józsefné, Sorbán Jánosné, Mukkenhaupt Józsefné, Timp Györgyné Markovits Izraelné, Hornung Lajosné, Szilágyi Mihályné, Kis Pálné Kolozsvári-utca 72, Kiss Károlyné Rómer-utca 4, Himler Mórné, Kozma Józsefné, Balogh Jánosné, Kibédi Istvánné, Bedő Zsigmondné, Sarkadi Józsefné, Rudolf Istvánné, Schönberger Jenőné, Mandel Józsefné, Veltmann Dávidné, Schwartz Vilmosné, Hóra Vaszalné, Salamon Gyuláné, Nyika Györgyné, Tokai Péterné, özv. Papp Demeterné, Lajos Imréné, Marka Anasztázné, Egri Dánielné, Szabó Gyuláné Gyár-utca 18, Szakál Farkasné, Harstein Sámuelné, Papp Jánosné Tükör u. 3, Tapaszi Károlyné, Pántya Györgyné, Péntes Józsefné, Nagy Józsefné Velence-par 65, Szücs Gyuláné, Sneider Gyuláné, Lőrinczi Istvánné, Berger Károlyné, Simai Juliska, Heimovits Izsákné, Vetési Andrásné, Koszta Péterné, Veres Antalné, Király Lajosné, Drinyovszky Pálné, Kóhn Sámuelné Vámbáz utca 14 nagyvárad lakosokat, hogy államsegély könyvecskéik átvétele végett jelentkezzenek. Nagyvárad, 1914. szeptember 24. Rimler Károly, polgármester.

* Szederleát szednek a diákok.

Valamennyi nagyvárad iskolához leérkezett a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelete, melyet az ország földbirtokosaival is közölték, hogy a gyermekek szedjenek szederleát a katonáknak. A szeder leveléből ugyanis igen jó teát lehet főzni. A hideg esőben, sárban ázó katonáink ellátására nagyon célszerű lenne ez a melegítő, jó tea. A pálinka helyét lehet betölteni vele. Kétezer mázsa teára van szükség a dár beállta előtt. Ehhez képest Várad csaknem összes iskolában tegnap reggelre egy zsákkal hordtak össze a diákok friss földszeder levelet. Szinte öröm és meglepettség volt nézni a pirult arcú gyermekeket, amint vetélkedtek, hogy ki tudott többet hozni. Csak fáradság kedves gyermekek, ama szederlevelek helyett babér lesz a jutalmatok hazátoktól jövő életetekről...

* **Boroevics kitüntetése.** A hivatalos lap közli: Ő felsége Bojnai Boroevics Szvetozár volt kassai hadtestparancsnok jelenleg hadseregfelügyelő, gyalogsági tábornoknak, hadtestének győzelmes vezetéséért az I. osztályú vaskoronarendet, a hadi-ékitménnyel adományozta.

* **Prémét a katonáknak!** Vitéz katonáinknak, főként az északon harcolóknak, az eddigig kivül csakhamar egy új ellenséggel, az északi hideggel fog kellenni szembeszállniok. E küzdelem szint oly erős lesz, mint az élő ellenséggel való harc, de ebben az itthonmaradottak is résztvehetnek, segíthetnek. Epp ezért imét az áldozatkész-ségnek már is annyi jelét tanúsító magyar társadalomhoz fordulunk. A hadsereg jól el van látva, de mivel az éltető melegből se lehet elég, ezennel felkérjük a közönséget, hogy a mi nélkülözhető új vagy ócska pré-

mes holmija van, azt katonáink számára küldje be a hadsegélyző hivatalhoz. (Budapest, IV., Váci-utca 38.) E küldeményeket, csomagokat a posta teljesen díjtalanul szállítja, bundát, karmantyut, bekecsét, sikkát, keztyűt, prémgallért stb. A hadsegélyző hivatal mindent szívesen fogad és a szükséghez képest felhasznál, átdolgoztat. Ezt a jó szivektől jövő jó meleg ajándék lesz vitézeinknek a legkedvesebb.

* **A szabadalmi ügyvivők nyilvántartása.** A szabadalmi irodák és hasonló vállalatok sok félreértésekre és panaszokra szolgáltatott okot, mivel pedig ezen magánvállalatok nem tartoznak a szabadalmi hivatal fegyelmi hatósága alá, a hivatalnak nines módjában felettük felügyeletet gyakorolni, működésüket ellenőrizni, avagy velük szemben megtorló intézkedésekkel fellépni. Az ügyvédek kivül egyedül a szabadalmi ügyvivők jogosítottak arra, hogy a szabadalmi hivatal előtt ügyfelek képviselőiként eljárjanak, kik esküt vizsgát tesznek és a szab. hivatal, valamint a kereskedelmi miniszter fegyelmi hatóságának vannak alá rendelve. Ezen körülményt azzal hozzuk az érdeklődő közönség figyelmébe, hogy a magyar hitess szabadalmi ügyvivők névjegyzéke az alulírott kamaránál naponként délelőtt 8—2 óráig megtekinthető s ezen idő alatt bármely erre vonatkozó kérdésben készséggel nyújt felvilágosítást a kamara. Nagyvárad, 1914 szeptember hó 24 én. A Nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara. Dr. Moskovits József elnök. Dr. Sarkadi Lajos titkár.

* **Pályázatok hadfelszerelési cikkekre.** A cs. és kir. hadügyminiszterium különféle ruházati és felszerelési cikkek, u. m. huszár csákók, ulánus sapka, hátizsák, kenyérszakók, derékszíjak, fegyverszíjak, tölténytáskák, bajonettáskák, lőtakarók, főzőedények, tábortáskák (aluminiumból) sátorsegegek, paszományárak, — továbbá különféle fém-, fa- és bőrfelszerelési cikkek szállításának biztosítására pályázatot hirdet. Pályázati határidő 1914. október hó 5. A pályázatra vonatkozó részletes feltételek a kamarai irodában a hivatalos órák alatt d. e. 8 d. u. 2 óráig megtekinthetők. Nagyvárad, 1914. szeptember hó 24 én. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara: Dr. Moskovits József elnök. Dr. Sarkadi Lajos titkár.

* **Körlevél harctéri sebesültek tárgyában.** Tisztelettel közlöm, miszerint sebesült katonák számára nagymennyiségű vaságyat és hozzávaló egyszerű ágyfelszerelést készítettem raktárra, amelyeket célszerű kivitelben és a legjutányosabban szabott árban bocsátom Nagyvárad város és Biharvármegye n. é. közönségének rendelkezésére. Hajlandó vagyok már egy két ágyas felszerelést is változatlan mérsékelt árban megszámítani, és a megrendelő nevében bármely sebesült-kórházba, avagy a hadvezetőség kijelölt budapesti címére önköltségem felszámításával leszállítani. Kiváló tisztelettel *Weisz Kálmán* katonai és kórházi berendezési vállalkozó, Nagypiac-tér 10. (Schwartz és Ullmann vask. cég mellett.) Telefon 905. sz. Az ágyakra az adományozó nevét és lakhelyét viselő kis fém-táblácskát alkalmazok kívánatra költségmentesen.

* **Több egyszobás lakás kiadó.** Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál.

x Egy nagy raktárhelyiség a Szacs-vay-utca 11. számú házban AZONNAL kiadó. Értekezhetni a Gazdasági és Iparbank rt.-nál.

x **Kiadó lakások.** Szacs-vay-utca 11. számú házban egy 4 szobás utcai modern lakás a hozzátartozó mellékhelyiségekkel AZONNAL kiadó. — Ugyanott egy 4 szobás utcai modern lakás a hozzátartozó mellékhelyiségekkel f. évi NOVEMBER 1-ére kiadó. Értekezhetni a Gazdasági és Iparbank rt.-nál.

RÓZSASZÍNÜNEK LÁTJA A VILÁGOT, ha az „UJVÁROSI DROGUERIÁBA“ (Szent László-tér) jár vásárolni. Ez nem reklám, hanem valóság! Próbálja meg!

* **Ingtalan eladás.** Nagyteleky-utca 31. szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes feltételek megtekinthetők Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár r.t.

* **Aszódi Mihály** Trieszti kávé tea rum közvetlen behozatali üzlete Nagyvárad Kossuth utca és Rákóczy ut. Csokoládé Király fiók üzletem Kugler Gerbaud bonbonokkal, felszerelve budapesti árakkal, a vásárló közönséget értesítem, hogy nemesfajú kávéim megérkeztek, a kávéfogyasztók élvezettel vásárolják Aszódy 8 féle zamatu pörkölt kávéját mely izre és zamatra utánozhatatlan. Cukorkáim, teáim, konyak likőrök, rumok, elsőrendű áruk, üzletemben nagy mennyiségű szalámi kapható, kocka cukor, por cukor, szardíniák, dzsemek, igen édes esemege szálló postán 5 kgos kasarakban szállítható. Tisztelt vevőim értesítem, hogy a vasúti szállítás megkezdődött ismét minden a régi árban kapható üzletemben ugy a Kossuth-utca mint a Rákóczy-uton, Motor üzemi kávépörkölte a kirakatban látható. Katonák részére málnaszörp, Kristály limonábé és uti cukorkák.

* **Női parthi fél cipők** fekete és barna színben K. 5-ért, szürke szarvasbőr cipők K. 5-ért. Saját készítményű fiu boks cipő K. 7, férfi boks v. chevró fűzős v. zugos K. 9. Női egész cipő K. 8, női amerikai egész cipők nagy választékban, ugyszintén minden uridivatcikk a legjutányosabban szerkezhető be Fekete Jenőnél Szentjános-utca 3. Kispipa mellett.

x **A legjobb akarattal** kérem győződjön meg a világhírű Rádium Bohémia Japán Roma hegedű hur különlegességeimről. Gramofon lemez újdonságok Király, Fedák, Rózsa, Környe, Fráter nagysikerű felvételei. Saját készítményű modern cimbalnok, gramofon, hegedű és az összes hangszerek javítása olesón SIMON GYULA Rákóczi-ut 22. hangszerkészítő.

x **Kiadó lakások.** ösi-tér 14. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári takaréknál.

x **A legújabb párisi kalap-újdonságok** egyedül KOHN HELEN kalapüzletében kaphatók. Nagy Sándor-utca (Weiszlovich-ház), ahol nagy választék áll a helyközönség rendelkezésére a legizlesebb és a legújabb divatu kalapokban igen olcsó árakban. A Szigligeti-színház művészöinek kalap-szállítója. Átalakításokat modellek után vállal.

**A legszebb
kézimunkák
Tátray cégnél**
Rákóczi-ut 4. Telefon 783.

IRODÁLOM

„Imádkozzunk a hadbavonultakért!“ cím alatt most hagyta el a sajtó egy új külső kiállításában, mint tartalmában nemesen egyszerű imádságos könyvecske többkiváló egyházi író tollából. A könyvecske csupa olyan aktuális imádságot tartalmaz, amilyenek egyetlen imakönyvben sem találhatók. Különösen kiemeljük belőle a kassai püspök és herceg Eszterházy nádor gyönyörű imáját, azonkivül a jegyesek, szülők, gyermekek, özvegyek, stb. könyörgéseit a hadbavonultakért. A szép, lendületes magyarsággal írott könyvecske tiszta jövedel-

mét a Vörös-Kereszt Egyletnek és a Kath. Karitásznak áldozza a kiadó: az „Élet” irodalmi részv. társ. Az imakönyv ára 20 fillér s megrendelhető minden könyvkereskedőnél, vagy a kiadónál: „Élet” irodalmi és nyomda r. t. Budapest, I. Fehérvári-ut 15/c.

Az Egyházi Közlöny. (Szerkesztik: Gerely József és Hivatal József) legújabb száma csupa aktualitás. A pápa legújabb békeszózatáról Hanuy Ferenc egyetemi tanár írt. A római kérdéssről dr Sipos István írt érdekesen. Majd római tudósítás alapján a pápaválasztás utáni dolgokról kapunk érdekes adatokat. A többi cikk csupa háborus aktualitás imaapostolságról, a katonai pszichológiáról. A katolikusok háborus akciójáról kapunk teljesen kimerítő ismertetést. A gazdag irodalmi rovaton kívül az új pápa és az államtitkár arcképét közli a kitűnő folyóirat, melynek előfizetése egy évre 12 kor. Szerkesztőség és kiadóhivatal VIII., Eszterházy-u. 19. szám.

* **Az Új Idők** legújabb számában Malonyay Dezső befejezi „Virtus” című regényét, Szomaházy István, Tömörkény István, Nagy Endre elbeszéléseket, Angyal Emil verset írt a füzetbe. Igen érdekes Sarczey most megjelent könyvéből a Pár's ostromáról közölt mutatvány. A háboruból ismert hadinótákat is közöl a füzet, mely természetesen ismét a háborura vonatkozó aktuális képekkel van disztve. Ugyancsak a háborura vonatkoznak Mühlbeck szellemes fejlécei. Érdekes egy fényképfelvétel, mely a lefoglalt orosz ágyukat ábrázolja. Az ágyúval együtt sietett magát egy csomó néző is megörökíteni és a nézők tulnyomó tömege erőteljes pesti fiatalember, akinek legnagyobb részének nem az ágyu bámulói, hanem az ágyu elfoglalói közt lett volna helyük. Az Új Idők előfizetési ára negyed évre 5 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Andrássy-ut 16.

A Religio hittudományi és böleseleti folyóirat szeptemberi száma a háborus viszonyok dacára a rendes gazdag és magas színvonalu tartalommal jelent meg, ami legnagyobb bizonyosága a szerkesztő kiadó dr Kiss János agitálásának és áldozatkészségének. Bevezetésül X. Pius pápáról emlékezik meg a füzet, azután dr Tóth Tihamér fejezi be az élet értelme és a szenvedés című értekezését. Hajós József az Élet eredése című tanulmányának második befejezése részét közli. Mindkét értekezés a böleseleti irodalomnak igazi büszkesége. A füzetet gazdag irodalmi rovat fejezi be.

Legújabb táviratok.

A szerbek veresége.

Budapest, szeptember 24. megújult offenzívánk a szerbeknek óriási veszteségeket okozott. Nisbe napok óta hosszú sebesült vonatok érkeznek a harc-térről. Megtörténik, hogy a sebesülteket kolerás betegekkel szállítják együtt.

Győzelmeink a szerb harc-téren.

Budapest, szept. 24. A Drinán való átkelés után csapataink előnyomultak Szerbia belseje felé. A visszavonuló szerbek egy nagyközség mellett elsáncolták magukat. Ez által a szerbek megakarták akadályozni a másik operáló seregünkkel való egyesülésünket. A szerbek terve meghiusult. Tüzereink kiűzték sáncaikból a szerbeket. Azután a gyalogság szuronyrohammal támadt rájuk. A szerb csapatok pánikszerűen menekültek. A másik operáló seregünk megsemmisítette az ötödik szerb ezredet, melyet György her-

ceg maga vezetett. Ezután a harc után seregeink egyesültek. Ma már hatodik napja, hogy szerb területen vagyunk. Eddig igen nagy a foglyok száma. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Megtörik a francia védvonal.

Róma, szeptember 24. Milanó Corriera Dellasenc jelenti a párisi harcokról, hogy a 10 nap óta tartó csata ostrom jelleget ölt. Lehetséges, hogy a védvonal nem sokára megtörik és olyan rés marad rajta, hogy az ellenállás lehetetlen lesz.

A német seregek győzelmes előnyomulása Franciaországban.

Berlin, szeptember 24. A nagyvezérkar közli: A nagy főhadiszállásról jelentik szeptember 23-án esti 9 órai kelettel: A német nyugati hadsereg jobbszárnyán, az Oison túl áll a harc. A franciák átkarolási kísérlete eredménytelen volt. Kelet felé az Argon erdő ég. Ma nem voltak nagyobb harcok. Az Argontól keletre fekvő Varennet a mai nap folyamán bevettük. A támadás előhaladásban van. Verdunból délre fekvő zárerődök ellen támadó seregrészek győzelmesen verték vissza a Verdunból a magason át és Taulból intézett ellentámadásokat és sok hadifoglyot ejtettek és ágyukat, gépfegyvereket zsákmányoltak. A nehéz tüzérség a Trogon Les-paroches, Camps des Romanis és Leonville nevű zárerődök ellen, látható erővel kezdte meg a tüzést. Francia Lotharingiában és az elzászi határon a francia előcsapatokat egyes helyeken visszavertük. Döntés még seholssem történt.

Belgiumból és a keleti harctérről semmi újabb hír nincs. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.)

Regénycsarnok.

Modern Bar Kochba.

— Regény. —

Irta: Cseres Andor. 55.

A kegyelmes ur és a méltóságos urak csak egymásra néztek e kérdés hallatára, szinte zavarba hozta őket a vén paraszt beszéde, melyből mély értelem tükröződött elő.

A kegyelmes ur tisztában volt vele, hogy ebből a községből egyetlen szavazatot sem kap.

Épen a képviselőjelölt akart szóba kezdeni, amikor Buzi oda szólt a kegyelmes urhoz:

— Kegyelmes uram, intse le ezt az urat.

— Miért Buzi uram? — kérde a kegyelmes.

— Nohát csak azért, mert hogyha szóba kezd, nem állok jól érte, hogy ez a tömeg itt nem hagy bennünket! válaszolt a paraszt.

— Ahá! — hát így rendezte kegyelmed? — kapott a szóba Turay Barnabás. Buzi Bálint elnevette magát.

— Lásza kegyelmes uram, hogy nem ismeri a népet, még is arra vállalkozik társaival és szövetségeseivel együtt, hogy ve-

zesse. Nézzen oda, mindenik választó szembe fordult a másikkal és egymásnak magyarázza azt, amit hallott.

Ekkor kegyelmes uram, már csak a maga gondolatával foglalkozik és nem tűri, hogy háborgassák.

A kegyelmes urat kellemetlenül érintette Buzi felvilágosítás, de mivel belátta igazvoltát, magához intette Schönhauser képviselőjelöltet és kérte, hogy álljon el a programbeszédjétől.

A jelölt nehezteléssel fordult Buzi felé.

— Ez megint a kelmed machinációja! — mondotta haragosan.

A vén paraszt szemeiben meggyuladt a harag és lángolt is.

— Nem értem a fiatal urat! — mondotta, — valószínű, hogy nem a mi fajtánk belüli.

A kegyelmes ur észrevette az üszköt, amit Buzi a jelölt felé dobott, kegyetlen célzással és kemény érdes hangon sietett azt enyhíteni.

— Menjünk uraim! végeztünk! — mondotta a kegyelmes.

Buzi levette kalapját, megsimogatta ősz fejét és kérően szólt:

— Már csak ne tessék megvetni a gazda szívességét, tessék beljebb kerülni, várja mindnyájukat a gazdasszony főztje.

(Folyt. köv.)

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:

Dr. PAPP KÁROLY.

Nagyvárad városrendőrkapitányi hivataltól.

7184—1914 B. szám.

Hirdetmény.

A büntettekről és vétségekről szóló 1878. évi V. t.-c 439 §-a, illetve a távirda, távbeszélő és villamos berendezésekről szóló 1888. évi XXXI. t. cz. 12. §-a értelmében aki a távirdat, illetve távbeszélőt, vagy annak tartozékát szándékosan megrongálja vagy szándékosan oly cselekményt, vagy mulasztást követ el, mely által a távirda, illetve a távbeszélő használhatósága félbe szakittatik vagy gátoltatik, a háboru esetére való kivételes intézkedésekről szóló 1912 évi LXIII. t. cz. 21. §-a alapján öt évig terjedhető börtönnel és 4000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ezen büntetendő cselekmények a m. kir. ministeriumnak 1914 évi július hó 27-én 5488—1914 M. E. számú rendelete értelmében gyorsított bünvádi eljárás alá tartoznak.

Nagyvárad, 1914 szeptember 24.

Jánosy,

r. főkapitány h.

Cement, cementcsövek, fellemez, gipsz,

csatornázás

ismert jó minőségben.

Kondor Dezső

Nagyvárad, Nagypiacz-tér 1. sz.

Telefon 969.

Telefon 969.

Féltárban

kapható visszamaradt
melfűző, haskötő
leibchen.

Próba választékot kész-
séggel küld

Rosenzweig Róza

mellfűző műterme (Szalárdi-u. 9.)

MEGNYILT!

MEGNYILT!

Az
uj csipke, himzés,
harisnya áruház

Rákóczi-ut 5. szám.

Mielőtt szükségleteit beszerezné, győ-
ződjön meg róla, mert ilyen olcsón
még nem vásárolt. Különböző újdonsá-
gok naponta érkeznek minden cikkben.

Tisztelettel

Friedmann Jenő

MEGNYILT!

MEGNYILT!

Nagyvárad város tanácsa katonai ügyosztálya.

23669—1914. szám.

Hirdetmény.

A m. kir. nagyvárad 4. népfelkelő pa-
ranesnokság 1—365—1914. M. számú meg-
keresése folytán a helybeli csapat- és tartalék-
kórháznál alkalmazandó betegápolói, irnoki
teendők és házi szolgálatokra szükséglen-
dő népfelkelésre kötelezettek kiválaszthatása cél-
jából ezennel felhívom a Nagyváradon tar-
tózó nagyvárad 4. idegen illetőségű:

1888., 1889. és 1890. években született
(26, 25 és 24 éves) mindazon népfelkelésre
kötelezetteket, akik a hadseregben, haditen-
gerészetben és honvédségnél soha sem szol-
gáltak (B. alosztályuk), továbbá az 1888,
1889. és 1890. években született azon nép-
felkelésre kötelezetteket, akik a népfelkelői
igazolványi könyvük szerint felülvizsgálat
útján mint „szolgálat képtelenek” elbocsá-
tottak, hogy 1914. évi szeptember 25-ik nap-
ján (pénteken) reggel 7 órakor a m. kir. 4.
népfelkelő parancsnokságnál (Rákóczi-ut Mar-
kovits-ház) különbeni törvényes követke-
mények terhe alatt jelentkezzenek.

Ezen jelentkezési kötelezettség alól fel-
mentettek:

- kik a közszolgálat teljesítése érde-
kében ideiglenesen felmentettek,
- csendőrségnél, pénzügyőrségnél, ál-
lami erdészethnél, vasutaknál, gőzhajózásnál,
valamint a hozzájuk tartozó gyárakban és
műhelyekben, továbbá a posta és távirvánál
tartósan felfogadott és ott tényleg alkalma-
zóztak,
- állami katonai intézetek mesterember
és munkásszemélyzete,
- oly magángyárak vagy iparvállalatok
kezelő mesterember és munkás személyzete,
kik a fegyveres erő szükségletei számára
dolgoznak.

e) ajánlati lappal ellátottak.
Nagyvárad, 1914. szept. 24.

Eleméry Ferenc,
katonai ügyi tanácsnok.

Nagyvárad város VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Értesítjük a t. közönséget, hogy a
Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, Wolfram és egyéb izzó-
lámpák nagy raktára legolcsóbb áron a
közönség rendelkezésére áll. Telefon rende-
lésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világi-
tási és erőátviteli berendezé-
sek felszerelését.

Csillárok,

ivlámpák

állandóan nagy választékban kap-
hatók.

Villamos motorok

1/2 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerelő telefonja 55. sz.

PAPI RUHÁK.

Tisztelettel értesitem a nagyságos és főtisz-
telendő papságot és a n. é. közönséget, hogy
papi és civil ruha tökéletességét
átanulmányoztam Budapesten, hogy a nagy-
ságos és főtisztelendő papságnak kényelme legyen
nálam beszerezni a szükségletét. Vidéki meg-
rendelőnek elég egy minta reverenda beküldés,
esetleg hívásra személyesen kiutazom.

Alkalmra bármilyen szalon ruha kölcsön
kapható.

Alázatos tisztelettel

VAJNOVSZKY KÁROLY

papi- és polgári szabó.
Szent János-utca 82. (Saját ház.)

ALAPITTATOTT 1898-BAN.

Kálvária-utcán egy üres telek eladó.

A Nagyvárad! sör jó és olcsó!

Hasonlítsa össze más sö-
rökkel és **birálja meg**

előítélet nélkül

meg fog győződni arról, hogy

**szükségtelen más
sört drágábban vásárolnia**

Telefon: gyár 439. sz.,
városi iroda 471. szám.

Van szerencsém Nagyvárad és
vidéke nagyérdemű közönségének
szives tudomására hozni, hogy

Nagyváradon, Rákóczi-ut 19. sz. alatt

a mai kor igényeinek megfelelő

műköszörüldét

nyitottam.

Elvállalok mindennemű borotvák,
kések, ollók, hajvágógépek hus-
zárlógépek, ló- és juhnyírógépek
javítását és köszörsülését. Raktáron
tartok mindennemű bel- és kül-
földi illatszerek, fej- és arcápoló
pipereszerkeket, mindennemű acél-
árukat, úgymint borotvát, ollót,
hajnyírógépet, yukszemvágó, pa-
pir-, zseb- és tollkést, valamint az
összes fodrászati cikkeket. A nagy-
érdemű közönség szives pártfogását
kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Koller Ágoston mű-
köszörüs

Első nagyvárad cementipar.

Készíték granitó, terazzo, műkö és minden e
szakmába vágó munkálatokat, házi csator-
názásokat a városi mérnöki hivatal elő-
írása szerint, személyes felügyeletem mellett.
Kivánatra angol closet berendezéseket a leg-
előnyösebb fizetési feltételek mellett a leg-
lelkiismeretesebb és legmesszebb menő jót-
állás mellett készítek. A nagyérdemű kö-
zönség becses pártfogását kéri tisztelettel

NUTTA JAKAB

cement és betonművek vállalata.
Szaniszló-utca 67. szám. (Saját ház.)